

โรงเรียนวัดวังหงส์ พ.ศ.๒๕๕๐

บ้านวังหงส์ (บ้านต้นม่วง)

๑. ลักษณะทางกายภาพ

'บ้านวังหงส์' (หรือบ้านต้นม่วง) เป็นหมู่บ้านที่ ๔ ของตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๖ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๔ กลุ่ม คือบ้านโนไร่ บ้านต้นม่วง บ้านปากแพรก และบ้านวังหงส์

ทิศตะวันออก ติดกับบ้านสายเงิน
ตำบลลานสกา
ทิศตะวันตก ติดกับป่าสงวนแห่งชาติป่า
เขาแก้ว-ลานสกา-ขุนทะเล

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านวังหงส์มีพื้นที่ประมาณ ๓,๘๐๐ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านศิริกันทร์ ตำบลเขาแก้ว
ทิศใต้	ติดกับบ้านน้ำรอบ ตำบลลานสกา

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านวังหงส์ (หรือบ้านต้นม่วง) เป็นที่ราบลูกฟูกภูมิภูเขา ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง ภูเขาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขานครศรีธรรมราช บางลูกมีความสูงถึง ๘๐๐ เมตร เป็นต้นกำเนิดหรือแหล่งต้นน้ำลำธารที่สร้างความชุ่มฉ่ำให้แก่พืชพรรณในละแวกหมู่บ้าน ในสมัยโบราณเคยเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของชาวบ้านในละแวกนี้

ลักษณะดินในหมู่บ้านวังหงส์เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดจำพวกตะกอนลำน้ำ และจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบ เป็นดินลึกระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ เช่นเดียวกับดินในบ้านน้ำรอบ

ลำน้ำธรรมชาติในหมู่บ้าน ได้แก่ "คลองวังเข้" ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสูงในหมู่บ้านนี้ ไหลลงไปบรรจบกับคลองเจดีย์ที่วัดวังหงส์ แล้วไหลเข้าสู่หมู่ที่ ๕ (บ้านในปุด) และหมู่ที่ ๑ (บ้านวัดเจดีย์) ก่อนจะไปรวมกับคลองเขาแก้วซึ่งมีต้นน้ำจากน้ำตกกะโรม กลายเป็น "คลองเขาแก้ว" (หรือคลองเสารง) ในลำดับต่อมา

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านวังหงส์นับถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ มี ๒๗๐ ครัวเรือน จำนวน ๑,๓๘๕ คน (ชาย ๖๙๗ คน หญิง ๖๘๘ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณเชิงเขา สองฝั่งถนนในหมู่บ้าน และในที่ทำกินของแต่ละครัวเรือน ประชากรนับถือศาสนาพุทธทั้งหมู่บ้าน ตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี ในหมู่บ้านมีวัดอยู่หนึ่งวัดคือ วัดหงส์ ซึ่งเป็นวัดมหานิกาย ก่อตั้งเมื่อประมาณ พ.ศ.๒๓๒๖ มีพุทธบริษัทจากหมู่ที่ ๒ (บ้านสายเงิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านนอกนา) มาประกอบศาสนกิจอยู่ที่นี่ด้วย นอกจากวัดวังหงส์แล้ว ยังมีวัดร้างอีกสองวัดอยู่ในหมู่บ้านนี้ คือ วัดโคกพูนและวัดปากแพรก ซึ่งตั้งอยู่ปากคลองวังเข้ วัดทั้งสองได้ร้างมาเป็นเวลานานปีแล้ว

ด้านการศึกษาของชาวบ้าน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนวัดวังหงส์ ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านนี้ ครอบครัวใดจะส่งบุตรหลานไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ก็มักส่งเข้าเรียนที่โรงเรียนขุนทะเลวิทยาคม ซึ่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๓ (บ้านสอ) ตำบลขุนทะเล

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน มีสถานอนามัยในหมู่บ้านอยู่หนึ่งแห่งคือสถานีอนามัยบ้านต้นมะม่วง ชาวบ้านจึงไปใช้บริการจากสถานีอนามัยแห่งนี้นักมาก หรือไปที่โรงพยาบาลลานสกา ซึ่งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑ (บ้านตลาด) ตำบลเขาแก้ว แล้วแต่ความสะดวก

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาววังหงส์ (บ้านต้นม่วง) คือ การทำสวนยางพารา สวนมะพร้าว และสวนผลไม้ พื้นที่ทำสวนผลไม้มีปริมาณเกือบเท่ากับพื้นที่ปลูกยางพารา ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ทางตะวันออกของหมู่บ้านเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา จึงเหมาะแก่การปลูกผลไม้มากกว่าปลูกพืชอื่น ส่วนอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ค้าขาย รับซื้อผลผลิตไปจำหน่ายต่อ และรับจ้างกรีดยางพารา ตลอดถึงรับจ้างทั่วไปในตำบลลานสกา

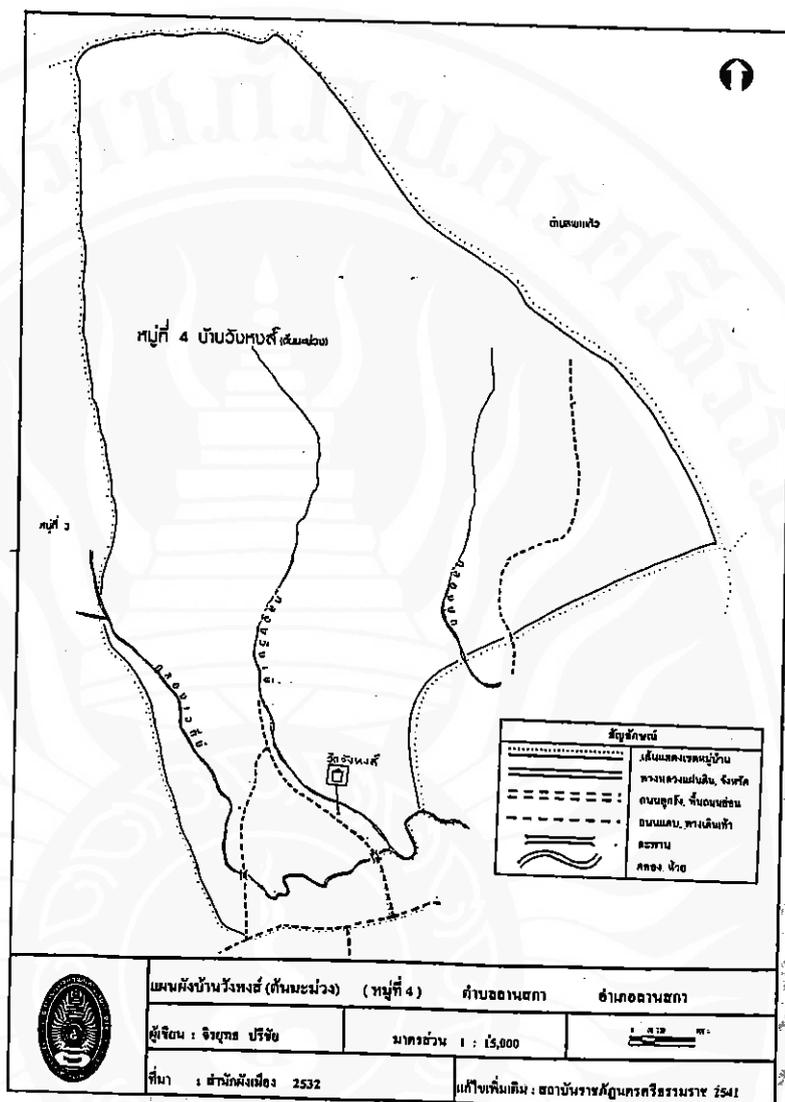
๔. ลักษณะทางการคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้านมีสายเดียว คือ สายบ้านสี่กั๊ก-บ้านโคกคราม ซึ่งเป็นทางหลวง รพช. หมายเลข นศ.๑๑๐๐๒/๑ ผิวจราจรลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีตบางช่วง ระยะทาง ๑๘.๕ กิโลเมตร และมีทางแยกเข้าสู่หมู่บ้านต่างๆ รวมทั้งหมู่บ้านนี้ ต่อมาเส้นทางสายนี้ได้ยกฐานะเป็นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๒๓๘ (ลานสกา-บ้านไม้หลา)

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านวังหงส์" ได้มาจากสภาพภูมิประเทศซึ่งมีลำน้ำไหลผ่าน และตรงบริเวณที่ลึกที่สุดของลำน้ำ ซึ่งเรียกกันว่า "วังหงส์" ได้กลายเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านนี้ จึงเรียกว่า "บ้านวังหงส์" ขณะเดียวกันชื่อ "บ้านต้นม่วง" ก็ตั้งตามชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งที่อยู่ใจกลางหมู่บ้านคือ "ต้นมะม่วง"

นายแมน นนุมาศ* เล่าว่าชื่อหมู่บ้านนี้ได้มาจากสภาพภูมิประเทศซึ่งมีคลองวังเข้ไหลผ่าน

ในลำคลองสายนี้มีวังหรือแอ่งน้ำลึกหรือห้วยน้ำลึก อยู่หลายจุด เช่น วังไม้ปัก วังจระเข้ เป็นต้น มีวังอยู่แห่งหนึ่งเล่ากันว่า วันหนึ่งมีนกรูปร่างคล้าย หงส์บินมาอาบน้ำในวังนี้ แล้วก็หายไปโดยปราศจาก ร่องรอย ชาวบ้านที่พบเห็นจึงโจษขานกันมาก และได้ขนานนามวังนี้ว่า 'วังหงส์' และใช้เป็นชื่อเรียก หมู่บ้านละแวกนี้ไปด้วย

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตปกครองท้องที่ของ ตำบลอานสงกา จึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า 'บ้านวังหงส์' และใช้ชื่อนี้สืบมาตราบปัจจุบัน

* สัมภาษณ์นายแมน หนุมาค อายุ ๗๘ ปี ณ บ้านเลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๓ (บ้านน้ำรอบ) ตำบลอานสงกา อำเภออานสงกา จังหวัด นครศรีธรรมราช วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๒